

2021-08-12

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr SOCN 2021/227

Socialnämnden

Checkbelopp i kundvalet boendestöd

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Boendestöd är en social och praktisk stödinsats som kan beviljas enligt socialtjänstlagen och är den vanligaste insatsen för personer med psykisk funktionsnedsättning. Insatsen boendestöd ingår sedan 2010 i Nacka kommuns kundvalssystem. Anordnare inom kundvalet för boendestöd uppger att det är svårt att bedriva boendestödsverksamhet med en ekonomi i balans då ersättningen från Nacka kommun är låg i jämförelse med ersättningen från andra kommuner.

Omsorgsenheten bedömer att en höjning av checkbeloppet i kundvalet för boendestöd är nödvändig för att behålla anordnare i kundvalet samt för att säkra insatsens kvalitet för kunderna. Omsorgsenheten föreslår höjning av checkbelopp med 55 kronor per timme. Den ekonomiska konsekvensen av att höja checkbeloppet 2022 till 447 kronor per timme medför en ökad kostnad med sammanlagt cirka två miljoner kronor för socialnämnden.

Förslaget presenteras som information för socialnämnd i augusti. Förslaget kommer behandlas i yttrandet till mål och budget i september och därefter i kommunfullmäktige i november.

Ärendet

Insatsen boendestöd

Boendestöd är en social och praktisk stödinsats som kan beviljas enligt socialtjänstlagen för att tillförsäkra den enskilde skäliga levnadsvillkor. Boendestöd är den vanligaste insatsen för personer med psykisk funktionsnedsättning. Insatsen riktar sig till personer med neuropsykiatriska, begåvningsmässiga eller psykiska funktionsnedsättningar samt till personer med missbruksproblematik. Insatsen syftar till att stärka den enskildes förmåga att hantera sitt vardagsliv både inom och utanför det egna hemmet. Insatsen ska även bidra till ökad självständighet samt att bryta social isolering. I boendestödarens uppdrag ingår ofta att samordna andra aktörer runt den enskilde i syfte att bidra till att den enskilde når sina mål.

Kundval boendestöd

Insatsen boendestöd ingår sedan 2010 i Nacka kommuns kundvalssystem. Idag har Nacka kommun tio anordnare av boendestöd. Den kommunala utföraren Valfärd

samhällsservice har 59 procent av kunderna. Enligt Nacka kommuns reglemente för socialnämnden ska nämnden fortlöpande utveckla kundvalssystemen.

Den kommunala anordnaren inom kundvalet boendestöd har under 2021 påtalat att ersättningen är för låg för att de även fortsättningsvis ska kunna vara kvar i Nackas kundval. Insatsen boendestöd kräver kontinuitet, särskild kompetens, handledning och arbetsledning för att säkra kvaliteten i insatsen, vilket är kostnadsdrivande. Anordnaren framför att ersättningen behöver höjas för att kunna bedriva en verksamhet som inte går med förlust samt för att säkra den kvalitet i insatsen som behövs för att möta målgruppens behov.

I samtalen med de privata anordnare som har de största kundunderlagen uppger de följande:

Anordnare 1: Nacka kommun har lägre ersättning än de andra kommuner de samarbetar med men anordnare kan leva upp till kvalitetskraven.

Anordnare 2: Upplever att det är inte ekonomiskt lönsamt att bedriva boendestöd.

Anordnare 3: Upplever att Nackas ersättning för boendestöd är rimlig och motsvarar verksamhetens utgifter.

Anordnare 4: Anger att det kräver höga krav på logistik och planering för att ha ekonomi i balans. Jämfört med andra kommuner de samarbetar med har Nacka lägst ersättning. Utifrån att ersättningen är låg är det en utmaning att säkra kvaliteten i verksamheten.

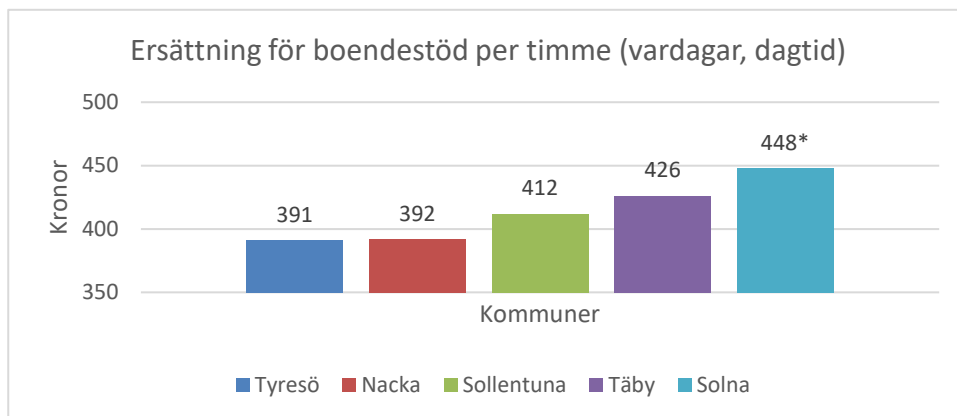
Ersättning för boendestöd under de senaste åren har varit betydligt lägre än löneökningen under samma period. Utvecklingen av checkbeloppet har varit mindre gynnsam för boendestöd än till exempel för insatsen hemtjänst. Skillnaderna mellan insatserna hemtjänst och boendestöd är:

- Målgruppen är mindre inom boendestöd, vilket minskar möjlighet till stordriftsfördelar.
- Boendestöd har ett större geografiskt område. Boendestödjare använder en stor del av sin tid till resor vilket ligger utanför ramen för ersättning.
- Boendestöd ställer högre krav på arbetssätt, flexibilitet och kontinuitet hos personalen för att nå önskat resultat för kund, vilket medför att det är svårare att få till en resurseffektiv planering både när det gäller själva utförandet och för resor till och från kunden.
- Arbete utanför ersatt tid med kund kan förekomma inom boendestöd i form av telefonsamtal eller andra kontakter.
- Inom boendestöd ska en högre andel personal ha utbildning och erfarenhet, vilket driver upp löneanspråken hos de anställda.
- Medarbetare inom boendestöd behöver ha en annan tillgång till arbetsledning och metodinriktad handledning för att säkerställa att insatsen håller en hög kvalitet.

Ersättning – en jämförelse mellan kommuner

En jämförelse med Nackas jämförelsekommuner visar att Nacka kommun har en lägre ersättning, innevarande verksamhetsår, jämfört med merparten av jämförelsekommunerna. Tyresö har något lägre ersättning men har något lägre krav när det gäller personalens utbildning och erfarenhet av arbete med aktuell målgrupp. Jämförelse har gjorts utifrån 2021 års checkbelopp.

*Solnas ersättning inkluderar momskompensation

Enhetens bedömning

För målgruppen inom boendestöd är kontinuitet hos personal en viktig aspekt av stödet. Vanligtvis är det en fördel om det är samma person alternativt ett fåtal personer som utför boendestödet för att det ska fungera väl för den enskilda kunden. En risk är annars att kunden inte vill ta emot stödet. Ofta krävs det inom ramen för insatsen mycket motiveringsarbete och ett långsiktigt arbete för att stödja den enskilde till en ökad självständighet.

I många fall är insatsen boendestöd en bidragande faktor till att målgruppen får en mer stabil vardag. Det kan i sin tur bidra till att personer med psykisk funktionsnedsättning kan bo kvar i eget boende samt kan förhindra återkommande inläggningar på psykiatrisk slutenvård. Med rätt stöd och arbetsätt från personal kan personer med psykisk funktionsnedsättning som har behov av stöd få möjlighet att delta i samhället och leva som andra.

Utifrån ovanstående bedöms kvalitet i insatsen och kontinuitet hos personal som viktiga faktorer för att den enskilde ska få stöd att öka sin självständighet. Om anordnare inom kundvalet för boendestöd väljer att säga upp avtal med Nacka kommun kan kontinuiteten i insatsen avbrytas och det kan påverka många kunders stöd negativt.

Omsorgsenheten bedömer att en höjning av checkbeloppet i kundvalet för boendestöd är nödvändig för att säkra insatsens kvalitet och kontinuitet för kunderna. För att Nacka kommun ska vara en affärsmässig och attraktiv kommun för anordnare behöver Nacka kommun ha jämförbara ersättningsnivåer med andra kommuner. En höjning bedöms vara nödvändig för att behålla och kunna locka nya anordnare samt för att ha en mångfald av anordnare inom kundvalet. Om kundvalet boendestöd inte är attraktivt för

anordnare finns en risk att det blir svårt att verkställa boendestödsbeslut. En ytterligare konsekvens av att inte höja checkbeloppet kan bli att kvalitetskrav på insatsen behöver sänkas för att behålla anordnare, vilket skulle få negativa konsekvenser för kunder.

Ekonomiska konsekvenser

Nettobudgeten för boendestöd är 13,6 miljoner kronor. Förslaget innebär att checkbeloppet höjs med 55 kronor per timme på vardagar mellan klockan 7:30-19:00 från 392 kronor per timme till 447 kronor per timme och liksom för 2021 enligt särskild redovisning under övrig tid. Förslaget innebär en ökad kostnad med cirka två miljoner kronor utifrån budgeten för boendestöd. Förslaget till checkbelopp för boendestöd för 2022 kommer då att ligga i linje med Solnas ersättning för boendestöd för 2021. Boendestödschecken har sedan 2015 räknats upp med i genomsnitt 1,3 procent per år vilket är betydligt lägre än den genomsnittliga löneökningen. Jämförelse har även gjorts med Nackas hemtjänstcheck, som i genomsnitt har höjts med 2,2 procent per år. Flera anordnare, kommunal och privata, har framfört att det är svårt att bedriva boendestöd med lönsamhet och bibehållen kvalitet.

Boendestöd	År 2021	Förslag 2022
Checkbelopp per timme 7:30-19:00 (kr)	392	447
Förändring (kr)		55

Utöver det föreslagna checkbeloppet momskompenseras privata anordnare med för närvarande sex procent på checkbeloppet.

Konsekvenser för barn

Flera kunder som beviljas insatsen boendestöd har barn. Att den vuxne får stöd med hög kvalitet och att stödet präglas av långsiktighet och kontinuitet främjar även barnens välmående.

Helena Lindenius
Enhetschef
Omsorgsenheten

Therese Räckle
Kvalitetsutvecklare
Omsorgsenheten